

DECIZIE

20 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Boris Talpă
Ghenadie Eremciuc
Sergiu Daguța
Aliona Donos
Ion Malanciuc

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Mațco Andrei, în numele inculpatului Ștefăneț Andrei, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Ștefăneț Andrei Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.06.2018 – 03.02.2020;

Instanța de apel: 31.03.2020-16.06.2020 și 30.09.2021 – 01.03.2022;

Instanța de recurs: 22.10.2020 – 06.07.2021 și 04.08.2022 – 20.06.2023.

Asupra recursul ordinar declarat Colegiul Penal lărgit,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 februarie 2020, Ștefăneț Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

- art. 152 alin. (1) Cod penal, la 1 an 6 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i se aplică lui Ștefăneț Andrei pedeapsă definitivă cu închisoare pe termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani, obligându-l pe Ștefăneț Andrei ca, în perioada de probațiune, să nu schimbe domiciliul fără permisiunea organelor competente.

A fost admisă parțial acțiunea civilă a părții vătămate Voicu Roman și dispusă încasarea de la Ștefăneț Andrei în beneficiul lui Voicu Roman a sumei de 11 652,75 lei cu titlu de prejudiciul material și a sumei de 15 000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că:

Ștefăneț Andrei, la 13 martie 2018, în jurul orei 16:40, din motive huliganice, aflându-se la trecere pietonală de pe bd. Moscova 6, mun. Chișinău, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în

mod conștient survenirea acestor urmări, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, din intenții huliganice, printr-un cinism și obrăznicie deosebită, încălcând grosolan ordinea publică, i-a aplicat lui Voicu Roman multiple lovituri în regiunea corpului, cauzându-i astfel părții vătămate dureri fizice.

Aceste acțiuni ale inculpatului, prima instanța le-a încadrat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal – *huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

Tot Ștefan Ț Andrei, la 13 martie 2018, în jurul orei 16:40, din motive huliganice, aflându-se la trecere pietonală de pe bd. Moscova, 6, mun. Chișinău, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate și de nomele de conviețuiri morală în societate, i-a aplicat lui Voicu Roman lovituri cu pumnul în regiunea feței, prin ce, conform raportului de expertiză nr.2 01802D0652 din 13 aprilie 2018, i-a cauzat leziuni corporale sub forma de fractură osului metacarpian V, mâna dreaptă la nivelul bazei cu deplasarea fragmentelor; fractura oaselor nazale, echimoză la nivelul feței, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Aceste acțiuni ale inculpatului, prima instanța le-a încadrat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal – *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.*

3. Nefiind de acord cu sentința, apeluri au declarat avocatul Mațco Andrei, în numele inculpatului Ștefan Ț Andrei, și avocatul Botnari Andrei, în numele părții vătămate Voicu Roman.

3.1. Avocatul Mațco Andrei prin apelul declarat în numele inculpatului a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Ștefan Ț Andrei să fie achitat pe capătul de acuzare adus în baza art. 287 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Ștefan Ț Andrei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional

Acțiunea civilă să fie lăsată fără examinare.

În motivarea apelului apărarea a invocat că sentința de condamnare se bazează doar pe presupuneri și interpretări nefondate.

Astfel, instanța a respins proba apărării raportul de expertiză extrajudiciară nr. 201802D1019 din 31 mai 2018, care a reconfirmat declarațiile martorilor Țurcan Vasilii și Veprențeva Galina, potrivit cărora partea vătămată i-a aplicat lui Ștefan Ț Andrei lovituri, cauzându-i leziunile corporale descrise în raport.

De asemenea, prima instanță nu s-a clarificat și nu a dat o apreciere clară și certă care au fost totuși acțiunile concret incriminate ca fiind comise în parte de inculpat și prin ce probe cercetate în ședința de judecată se confirmă că acesta a comis mai întâi fapta penală prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal și apoi acțiunile acestuia au trecut în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

3.2. Avocatul Botnari Andrei în apelul declarat în numele părții vătămate Voicu Roman a arătat că Ștefan Ț Andrei prin comportamentul său ilegal a cauzat lui Voicu Roman un prejudiciu material în mărime de 15 502,75 lei, însă prima instanță a admis parțial acest capăt de cerere cu toate că partea vătămată a prezentat dovezi de plată în acest sens.

Totodată, reieșind din faptul că, în rezultatul infracțiunii părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu moral, a fost solicitată încasarea din contul lui Ștefan Ț Andrei a sumei în mărime de 200 000 lei, însă prima instanță a considerat neîntemeiat argumentele aduse în susținerea cererii și a admis parțial pretenția în mărime de doar 15 000 lei, omițându-se faptul că leziunile corporale cauzate părții vătămate sunt resimțite o perioadă îndelungată de timp, fiind afectată vederea acestuia, ultimului fiindu-i cauzate suferințe psihice considerabile.

În rezultatul infracțiunii săvârșite de către Ștefan Ț Andrei s-a înrăutățit esențial starea sănătății lui Voicu Roman, care este nevoit să îndure dureri și incomodități psihologice fapt demonstrat inclusiv prin actele consultative eliberate de centrele medicale specializate. Toate aceste circumstanțe demonstrează că valoarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat, stabilită de prima instanță nu este suficientă și justificată ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

De asemenea, pentru asistenta juridică calificată, acordată în cadrul prezentei cauze penale, partea vătămată a contractat un avocat contra sumei de 15 000 lei pentru participarea în prima instanță, 5 000 lei pentru participarea în instanța de apel și 5 000 lei pentru asistența acordată în instanța de recurs, care la fel în conformitate cu legislația în vigoare urmează a fi încasați de la persoana vinovată în săvârșirea infracțiunii.

Prima instanță, a respins acest capăt de cerere pe motiv că partea vătămată nu a anexat la cererea înaintată, contractul de asistenta juridică și bonul de plată.

Într-adevăr actele respective nu au fost prezentate odată cu înaintarea acțiunii civile, însă, acestea au fost înaintate spre anexare la dosar în cadrul ședinței de judecată, de către avocatul Botnari Andrei, care a prezentat copia autenticată corespunzător a contractului de asistenta juridică nr.4 din 01.02.2019 și ordinul de plată a sumei de 15 000 lei nr. 1 din 21 martie 2019, care demonstrează cu certitudine temeinicia pretenției înaintate.

Drept urmare, a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin lui care lui Ștefan Ț Andrei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1) și art. 152 alin. (1) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa maximă prevăzută de lege.

Admiterea integrală a acțiunii civile cu încasarea din contul lui Ștefan Ț Andrei în beneficiul lui Voicu Roman: 15 502,75 lei cu titlu de prejudiciu material, 200 000 lei cu titlu de prejudiciul moral și 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Botnari Andrei, în numele părții vătămate, și a admis apelul avocatului Mațco Andrei, în numele inculpatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

A fost încetat procesul penal în baza art. 287 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție.

Ștefanuț Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 Cod contravențional și s-a dispus încetarea procesului contravențional din motiv că a intervenit prescripția răspunderii contravenționale.

Ștefanuț Andrei, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, a fost condamnat la închisoare pe un termen de 1 an, dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a conchis că, în speță, nu există temei pentru răspundere cumulativă a inculpatului în baza art. 152 alin. (1) și art. 287 Cod penal, or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm prin sintagma „aceeași faptă”.

În continuare, instanța de apel a menționat că inculpatul este tras la răspundere penală pentru comiterea a 2 fapte criminale distincte, fiind descrise și respectiv, încadrate juridic pe 2 episoade de învinuire. În ambele cazuri, obiectul juridic al infracțiunilor imputate este sănătatea persoanei, iar latura obiectivă sunt acțiunile violente de vătămare a integrității corporale.

Astfel, acțiunile de cauzare a vătămarilor corporale neînsemnate părții vătămate nu se cuprind în acțiunile de huliganism, motiv pentru care faptele inculpatului se cuprind în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional și în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Cu privire la răspunderea contravențională în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional, instanța de apel a stabilit intervenirea prescripției, dat fiind că la timpul săvârșirii faptei, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) Cod contravențional în vigoare, termenul de prescripție este de 1 an.

Totodată, instanța de apel a conchis că starea de fapt și de drept pe episodul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sânt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și sânt apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a relevat că, față de lucrul judecat de prima instanță, în partea respectivă a sentinței, se constată motivarea amplă și temeinică cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpatului, calificată în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, pe acest episod de învinuire și condamnare, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor prezentate de părți, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

Cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a apreciat-o ca fiind fondată parțial, or, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 75, 84 și 90 Cod penal.

La caz, instanță de apel a reținut că, în partea pedepsei aplicate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal se impune necesitatea de a interveni, în sensul micșorării termenului închisorii.

Pe această linie de considerente, urmărind scopul enunțat la art. 61 alin. (2) Cod penal, se consideră oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege – închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termenul de probațiune fixat.

S-a remarcat faptul că, odată ce infracțiunea este recalificată de la art. 287 alin. (1) Cod penal la art. 78 alin. (1) Cod contravențional, urmează a fi excluse din sentință dispozițiile privind aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, nefiind prezent concursul de infracțiuni.

În atare considerente, au fost respinse ca nefondate solicitările părții vătămate cu privire la înăsprirea pedepsei inculpatului.

La fel motivele invocate în apelul avocatului declarat în numele părții vătămate Voicu Roman au fost apreciate ca nefondate, prima instanță corect stabilind mărimea cuantumului despăgubirilor convenite în partea încasării prejudiciului material și moral produs prin infracțiune părții vătămate.

Cu privire la cheltuielile judiciare legate de asistenta juridică, instanță de apel a remarcat despre posibilitatea părții de a-și revendica cerințele respective în procesul civil, prezentând probele în susținerea poziției.

5. Recurs ordinar a declarat avocatul Mațco Andrei, în numele inculpatului Ștefanescu Andrei, invocând existența erorilor de drept prevăzute de pct. 6), 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În motivarea recursului a invocat că instanță de apel greșit a recalificat faptele reținute în seama lui Ștefanescu Andrei, soluția adoptată fiind lipsită de suport probatoriu și decizia neconținând o motivare coerentă.

Mai mult, din conținutul deciziei instanței de apel rezultă că nu a fost efectuată o apreciere a probelor administrate.

Astfel, potrivit declarațiilor martorului Țurcan Vasile „...*Partea vătămată după lovitură inculpatului l-a lovit înapoi și-a început îmbrânceala în plina stradă...*”. Martorul Veprențeva Galina la fel a declarat că „... *Partea vătămată s-a pierdut cu firea din motiv că a fost pe neașteptați, apoi când și-a revenit i-a aplicat înapoi o lovitură inculpatului...*” și a reconfirmat că „...*a fost un schimb de lovituri...*”. Totodată, medicul legist a declarat că „...*Fractura degetului metacarpian V al mâinii drepte putea avea loc ca rezultat al lovirii cu pumnul de un obiect contondent dur care putea fi și oasele craniului...*”, adică ca rezultat a aplicării inculpatului de către partea vătămată a loviturilor cu pumnii în regiunea capului ca răspuns la loviturile primite inițial.

Aceste declarații însă au fost ignorate de instanțele ce judecă fondul, fiind lăsate fără apreciere și verificare, cu toate că acestea în mod cert și incontestabil confirmă că, partea vătămată prin aplicarea loviturii cu pumnul inculpatului în regiunea feței care de fapt și reprezintă obiect contondent dur, singur și-a fracturat degetul metacarpian V al mâinii drepte, dar în nici-un caz prin aplicarea loviturilor de către inculpat, care au constat în aplicarea celor două lovituri cu pumnul doar în regiunea feței.

La fel, instanțele de judecată ierarhic-inferioare nu au luat în considerare declarațiile părții vătămate care a declarat că, altercația avută cu inculpatul a durat

timp de un minut, fiind un răstimp foarte scurt pentru avea posibilitate de a aplica lovituri și cauza leziuni corporale medii în circumstanțele descrise.

În asemenea circumstanțe, acest dubiu urma a fi interpretat în favoarea lui Ștefan Ț Andrei și acțiunile acestuia urmau a fi calificate în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, dar în nici un caz răspunderea penală incriminată în art. 152 alin. (1) Cod penal.

În final, partea apărării a invocat și că la material cauzei penale lipsesc probe precum că inculpatul a comis careva acțiuni huliganice pe carosabilul din bd. Moscova 6, mun. Chișinău până a-i aplica părții vătămate cele două lovituri cu pumnul în regiunea feței.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2021 a fost admis recursul ordinar, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020 și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În partea descriptivă a hotărârii, instanța de recurs ordinar a indicat că:

- instanțele ce judecă fondul cauzei nu s-au expus în privința afirmațiilor de încălcare a principiului non bis in idem, în situația în care fapta a fost comisă în același interval de timp și în circumstanțe similare;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel cu referire la explicațiile medicului legist potrivit cărora „... fractura degetului metacarpian V al mâinii drepte putea avea loc ca rezultat al lovirii cu pumnul de un obiect contondent dur care putea fi și oasele craniului ... fractura degetului metacarpian V figurează în literatura de specialitate cu denumirea „fractura boxerului”. Or, potrivit explicațiilor medicului legist, anume prin constatarea fracturii osului V metacarpian a mâinii drepte la partea vătămată Voicu Roman, a servit unicul temei de a califica gradul leziunilor corporale ca fiind medii.

7. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Botnari Andrei declarat în numele părții vătămate Voicu Roman și admis cel al avocatului Mațco Andrei, în numele inculpatului Ștefan Ț Andrei, casată parțial și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost încetat procesul penal intentat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție.

Ștefan Ț Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional și încetat procesul contravențional pe motiv că a intervenit prescripția răspunderii contravenționale.

Lui Ștefan Ț Andrei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) an.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

7.1. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că:

Ștefan Ț Andrei, la data de 13 martie 2018, în jurul orei 16:40, aflându-se la trecere pietonală de pe bd. Moscova, 6, mun. Chișinău, l-a acostat jignitor în loc public, pe Voicu Roman.

Aceste acțiuni ale lui Ștefan Ț Andrei au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. 354 Cod contravențional – *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice*.

Tot Ștefan Ț Andrei, la 13 martie 2018, în jurul orei 16:40, din motive huliganice, aflându-se la trecere pietonală de pe bd. Moscova, 6, mun. Chișinău, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate și de nomele de conviețuiri morală în societate, i-a aplicat lui Voicu Roman lovituri cu pumnul în regiunea feței, prin ce, conform raportului de expertiză nr. 201802D0652 din 13 aprilie 2018, i-a cauzat leziuni corporale sub forma de fractură osului metacarpian V, mâna dreaptă la nivelul bazei cu deplasarea fragmentelor; fractura oaselor nazale, echimoză la nivelul feței, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Aceste acțiuni ale inculpatului, instanța de apel le-a încadrat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal – *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă*.

În argumentarea soluției, instanța de apel a indicat că inculpatul Ștefan Ț Andrei, deși nu a recunoscut vina în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional și a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, vinovăția acestuia a fost dovedită pe deplin prin cumulul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Instanța de apel a precizat că declarațiile părții vătămate și ale martorilor sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului și coroborează cu probele materiale scrise.

Totodată instanța de apel a conchis că, nerecunoașterea vinei nu echivalează cu achitarea lui Ștefan Ț Andrei, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea faptelor reținute în seama inculpatului. Or, versiunea inculpatului reprezintă o poziție de apărare, ce nu corespunde adevărului, nu are suport probatoriu și urmărește scopul evitării răspunderii penale.

Instanța de apel a menționat că, din cuprinsul actului de învinuire inculpatului Ștefan Ț Andrei i s-a imputat faptul că dânsul a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 287 alin. (1) și art. 152 alin. (1) Cod penal, însă faptele prejudiciabile comise nu pot forma un concurs real de infracțiuni (art. 33 alin. (3) Cod penal), or din probele administrate la materialele cauzei rezultă că „violenta” aplicată de inculpat față de partea vătămată a fost săvârșită tocmai în legătură cu încălcarea ordinii publice.

Deci, în speță, nu există temeii pentru răspundere cumulativă în baza art. 152 și art. 287 Cod penal, or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violenta fiind cea desemnată prin sintagma „aceeași faptă”.

Instanța de apel a relevat că nu pot fi reținute alegațiile părții apărării vis-a-vis de acționarea în autoapărare, deoarece potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0652 din 13 aprilie 2018, lui Voicu Roman i-au fost cauzate, în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, mai multe leziuni

corporale care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Cu referire la raportul de expertiză extrajudiciară nr. 201802D1019 din 31 mai 2018, întocmit în privința lui Ștefaneț Andrei și prezentat drept probă de către partea apărării, instanța de apel a reținut aceasta este inadmisibilă, de vreme ce inculpatul a avut posibilitate să solicite efectuarea raportului de expertiză judiciară pentru aprecierea gradului leziunilor corporale cauzate, dar nu a făcut. Mai mult, a fost prezentat un act de vizită la medic ce datează cu ziua producerii incidentului, lui Ștefaneț Andrei fiindu-i recomandat să efectueze mai multe investigații, care au fost realizate peste mai mult de două luni.

Referitor la motivele invocate în apelul declarat în numele inculpatului precum că leziunile corporale medii cauzate părții vătămate au putut avea loc când acesta i-a aplicat inculpatului drept răspuns mai multe lovituri cu pumnul în regiunea capului, or din explicațiile medicului legist rezultă că, „...fractura degetului metacarpian V al mâinii drepte putea avea loc ca rezultat al lovirii cu pumnul de un obiect contodont dur care putea fi și oasele craniului... fractura degetului metacarpian V figurează în literatura de specialitate cu denumirea „fractura boxerului”, iar potrivit explicațiilor medicului legist, anume prin constatarea fracturii osului V metacarpian a mâinii drepte la partea vătămată Voicu Roman, a servit unicul temei de a califica gradul leziunilor corporale ca fiind medii, instanța de apela le-a respins ca fiind nefondate, or, în speță s-a demonstrat cu certitudine că anume inculpatul a fost inițiatorul altercației, acesta a luat prin surprindere partea vătămată Voicu Roman, aplicând-i multiple lovituri în regiunea corpului. Ulterior, în urma loviturilor primite, este firesc că partea vătămată Voicu Roman a încercat să întreprindă anumite acțiuni de apărare, acțiuni care s-au soldat cu anumite vătămări neînsemnate pentru inculpatul Ștefaneț Andrei.

Reieșind din cele expuse instanța de apel nu a reținut această probă a apărării ca temei de recalificare a acțiunilor inculpatului, fie de achitare a acestuia.

În ce privește poziția apărătorului precum, că inculpatul a fost în imposibilitatea să demonstreze poziția sa, deoarece instanța de judecată a respins demersurilor înaintate de apărător, instanța de apel a reiterat că prima instanță corect a respins acest demers, menționând că martorii Ștefaneț Tatiana și Ștefaneț Daniela, care apărarea a solicitat să fie audiați în ședința de judecată, sunt soția și fiica inculpatului, adică rudele acestuia, persoane cointeresate care ar fi făcut declarații în scop de apărare a inculpatului.

Mai mult Ștefaneț Daniela, fiica inculpatului, este minoră, și însăși inculpatul a afirmat că în urma incidentului din 13 martie 2018, aceasta a avut de suferit, fiind stresată, de aceea pentru evitarea oricărui efect negativ asupra stării psihice a minorului, instanța de judecată a respins cererea înaintată.

În continuare, instanța de apel a indicat că potrivit art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional.

Potrivit art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional.

În acord cu prevederile art. 461 Cod Contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. b) Cod Contravențional, procesul contravențional pornit încetează dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 19-311 Cod contravențional.

Potrivit art. 30 alin. (1) Cod Contravențional prescripția înlătură răspunderea contravențională.

Conform alin. (2) art. 30 Cod contravențional (în vigoare la momentul comiterii faptei la 27 iulie 2018), termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale era de 1 an, iar conform alin. (5) art. 30 Cod contravențional, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.

Din materialele cauzei reiese cu certitudine că contravenția a fost comisă de către Ștefan Ț Andrei la data de 13 martie 2018, astfel, la moment fiind expirat termenul de 1 an de zile de atragere la răspundere contravențională, pentru fapta dată.

Astfel, instanța de apel a considerat necesar a înceta procesul în conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională care este de 1 an de zile.

Totodată, la individualizarea pedepsei aplicate lui Ștefan Ț Andrei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a invocat gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, se atribuie la categoria celor mai puțin grave, motivul săvârșirii acesteia, personalitatea inculpatului, care nu este cunoscut cu antecedente penale, lipsa circumstanțelor ce ar agrava sau atenua răspunderea penală, concluzionând că restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane vor fi atinse prin pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) an.

Referitor la apelul declarat în numele părții vătămate, instanța de apel a menționat că acesta este nefondat, or prima instanță justificat a dispus admiterea parțială a acțiunii civile și anume cât privește probarea cuantumului prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată. Simultan, corect a fost stabilit că prin acțiunile lui Ștefan Ț Andrei lui Voicu Roman, a suferit o trauma psihică, având nevoie de îngrijire medicală, tratament și cheltuieli suplimentare, estimată la 15 000 lei, cuantum suficient pentru a asigura o reparație în prejudiciul moral.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mațco Andrei, în numele inculpatului Ștefan Ț Andrei, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de încetarea în temeiul art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală pentru incriminarea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta comisă constituie contravenție administrativă prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, iar pentru incriminarea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal să fie pronunțată o sentință de achitare în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, iar acțiunea civilă să fie lăsată fără examinare.

În motivarea recursului, titularul a invocat argumente similare cererii de recurs ordinar descrise în pct. 5 a prezentei decizii.

Suplimentar, notează că, recalificarea făcută de în rezultatul reexaminării și anume a infracțiunii de huliganism prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal incriminată în faptă contravențională prevăzută de art. 354 Cod contravențional, constituie o încălcare flagrantă a prevederilor art. 4 Protocolul 7 CoEDO *principiului non bis in idem*. Or, instanța de apel pentru aceleași identice fapte, săvârșite în același moment și circumstanțe, îl găsește vinovat pe Ștefăneț Andrei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și art. 354 Cod contravențional.

9. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat și argumentând că instanța de apel, rejudecând cauza s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate, corect a încadrat acțiunile făptuitorului, și a apreciat fiecare probă prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

10. Titularul recursului ordinar s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a depus cererea în termen.

11. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Din punct de vedere procesual, soluția de respingere a recursului declarat în prezenta cauză se bazează pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Înainte de a pronunța soluția de respingere a prezentei cereri, instanța a verificat dacă temeiurile de casare din art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală sunt subsecvente circumstanțelor desfășurate în cererea de recurs, pe fond constatând că hotărârile contestate sunt conforme legii procesual-penale, fără a prezenta vreo lipsă de natură să le afecteze și să genereze desființarea acestora.

În același punct de analiză, prezintă relevanță specificarea că, instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra acelorași argumente care anterior au fost obiect de studiu în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Reieșind din solicitările apărătorului-recurent, Colegiul constată că acesta pledează pentru casarea deciziei instanței de apel, precum și a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi soluții, întemeindu-și cererea în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), p. 10) și 12) Cod de procedură penală.

Verificând hotărârile contestate, Colegiul statuează că apărarea a invocat temeuri formale și nu a făcut referință la probe ce ar confirma existența erorilor de drept, generatoare de nulitate absolută a actului procedural, solicitându-se doar o reapreciere a acțiunilor inculpatului și a probelor, iar chestiunea de apreciere a probelor dată de instanța de apel, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond și apel.

Astfel, cu referire la eroare de drept invocată în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul arată că sistemul dreptului penal stabilește pedepse relativ determinate (limite) și de ele trebuie să se conducă instanța de judecată la aplicarea pedepsei. Aceste limite sunt: minimum și maximum general sau cel special prevăzut pentru fiecare infracțiune în textul incriminator. Depășirea acestora, adică aplicarea eronată a legii în ceea ce privește stabilirea unei pedepse inexistente servește motiv de casare. De asemenea, ca motiv de casare servește și încălcarea esențială a prevederilor art. 7, 75-78 Cod penal, care stipulează principiile generale ale individualizării pedepsei.

În speță, titularul, chiar dacă, invocă prezența erorii de drept prevăzută de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și își întemeiază, în drept cererea de recurs ordinar în baza acestui temei, nu concretizează prin ce se confirmă aceasta, cererea de recurs ordinar fiind lipsită de o motivare corespunzătoare privind esența acesteia și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Din aceste considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii cu argumente de drept, este contrară principiului contradictorialității.

Așadar, instanța de recurs nu se va expune cu privire la pretinsa eroare prevăzută de pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întrucât autorul cererii de recurs semnalând-o, au eșuat să descrie esența acesteia și relevanța ei pentru cauza deferită judecării.

Cu referire la eroare de drept invocată în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, se atestă că recurentul a omis să expună argumentele care ar indica la prezența acesteia.

Caracterului formal și declarativ al susținerii recurentului rezidă din faptul că, făcându-se referire la eroarea de drept menționată supra, nu a fost concretizat care din

cele 4 temeuri menționate în norma de procedură penală și anume: - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, - *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, - *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar*, - *instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței* le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă acestea, iar alegerea din oficiu, a unuia din cele 4 temeuri din este inadmisibilă.

De asemenea, textual cererea de recurs cuprinde critici ce vizează judecarea cauzei de către prima instanță, asupra căreia instanța de apel deja s-a pronunțat prin decizia adoptată, ea conținând temeurile de fapt și de drept ce au permis concluzionarea vinovăției inculpatului și respingerii afirmațiilor aduse în susținerea nevinovăției acestuia cât și intervenirea în soluția adoptată de prima instanță.

În același context, motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, ea trebuie înțeleasă ca un silogism logic, de natură a explica inteligibil hotărârea luată, fapt ce presupune, o expunere a argumentelor fundamentale, care, prin conținutul lor sunt susceptibile să influențeze soluția. Motivarea unei hotărâri trebuie să fie clară și precisă, să se refere la probele administrate în cauză și să fie în concordanță cu acestea, să răspundă în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză, să conducă în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv. Hotărârea instanței trebuie să cuprindă, ca o garanție a caracterului echitabil al procedurii judiciare și al respectării dreptului la apărare al părților, motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile/apărările părților (*hotărârea CtEDO Perez versus Franța*). Considerentele hotărârii, reprezentând explicitarea soluției din dispozitiv, sprijinul necesar al acestuia, fac corp comun cu dispozitivul și intră deopotrivă în autoritate de lucru judecat, raportat la părțile din dosar și obiectul cauzei.

Din lecturarea textului hotărârii recurate, se statuează că aceasta corespunde exigențelor arătate supra, or ea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea nu contrazice dispozitivul hotărârii și este expus clar. La fel, în textul hotărârii recurate se conține descrierea faptelor considerate ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele. Concomitent, chiar dacă, inițial, instanța de apel a redat conținutul declarațiilor martorilor și a inculpatului apoi a enunțat materialele cauzei, ulterior aceasta a făcut o coroborare a acestora în susținerea concluziei de respingere a afirmațiilor apelantului vis-a-vis de nevinovăția inculpatului și dubiul judiciar invocat de apărare.

În continuare, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*. În cazul dat, instanța de recurs supune controlului chestiunea dacă faptelor stabilite de către instanțele ce judecă fondul li s-a dat o încadrare juridică corectă, care constituie o chestiune de drept.

La caz, având în vedere că argumentele recurentului cu privire la starea de fapt și de drept au fost deja analizate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel.

Pe lângă cele expuse, recurentul invocă la încălcarea principiul *non bis in idem* prin recalificarea acțiunilor lui Ștefăneț Andrei în baza art. 354 Cod contravențional și art. 152 alin. (1) Cod penal, însă acest argument nu și-a găsit confirmare și contravine practicii judiciare constante în conformitate cu care vătămarea intenționat medie a integrității corporale reprezintă violența care se aplică tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, instanța de apel făcând o corectă recalificare a acțiunilor inculpatului, în cadrul rejudecării apelului apărării.

Totodată, instanța de recurs reține că lui Voicu Roman, potrivit raportului de expertiză nr. 201802D0652 din 13 aprilie 2018, i-au fost cauzate vătămări corporale medii, care ies din câmpul de acțiune a prevederilor art. 78 Cod contravențional, ultimul sancționând fapta de maltratare, acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale și vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată dar stabilă a capacități de muncă.

În continuare, Colegiul menționează că apărarea invocă la faptul că învinuirea adusă nu este una în corespundere cu prevederile art. 281 alin. (2) și ale art. 296 Cod de procedură penală, argument ce nu și-a găsit confirmare, or fiind audiat în ședința de judecată, în primă instanță, Ștefăneț Andrei a declarat că învinuirea adusă îi este clară și că nu recunoaște vina în faptele ce i se incriminează (f.d. 153, vol. I).

Tot aici, Colegiul evidențiază că apărarea, în procesul înaintării învinuirii, prezentării materialelor dosarului cât și a înmânării copiei rechizitoriului, la faza urmăririi penale, nu a înaintat dezacord cu învinuirea adusă în sensul susținut de apărătorul Mațco Andrei. Mai mult, Ștefăneț Andrei, personal prin înscris autentic a indicat în procesul-verbal de audiere în calitate de învinuit că „Ordonanța de învinuire îmi este clară...” (f.d. 60, vol. I).

Concomitent, raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se mai bazează pe aceea că, este inacceptabil faptul că partea apărării, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a soluției adoptate în cauză, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excedă scopul pentru care aceasta a fost creată. Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminare a cauzei în fond. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (hotărârea CtEDO *Ryabykh versus Federația Rusă*).

În atare situație, Colegiul consideră nefondate aceste alegații reiterând că, invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente, ceea ce în cazul dat nu s-a realizat.

În concluzie, motivele invocate în recurs sunt neîntemeiate și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, iar instanțele de fond corect s-au expus asupra fiecărui argument a părții apărării, nefiind identificate erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10 și 12) Cod de procedură penală, motivare pe care instanța de recurs o acceptă și, pentru a evita repetări inutile, o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, or, deși prin art. 6 §1 CoEDO instanțele sunt

obligate să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea CtEDO *Albert versus România*).

12. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Mațco Andrei, în numele inculpatului Ștefăneț Andrei, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022 în cauza penală privindu-l pe **Ștefăneț Andrei Xxxxx**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la 27 iulie 2023.

Președinte

Boris Talpă

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Sergiu Daguța

Aliona Donos

Ion Malanciuc